

FŐVÁROSI ÍTÉLŐTÁBLA
3.Kf.27.096/2008/5. szám

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN !

A Fővárosi Ítéltábla a Dr. Varga Tamás Ügyvédi Iroda ügyintéző: dr. Varga Tamás ügyvéd által képviselt felperesnek a jogtanácsos által képviselt **Országos Rádió és Televízió Testület** (1088 Budapest, Reviczky utca 5.) alperes ellen műsorszolgáltatási ügyben hozott közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálata iránt indított perében a Fővárosi Bíróság 2007. november 30. napján kelt 8.K.33.160/2006/11. számú ítélete ellen a felperes 12. sorszám alatt bejelentett és 13. sorszám alatt indokolt fellebbezésére meghozta az alábbi

Í T É L E T E T

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 30.000 (harmincezer) forint másodfokú perköltséget.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg a Magyar Államnak - az illetékügyben eljáró hatóság külön felhívására - 24.000 (huszonnégyezer) forint fellebbezési illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A felperes 2005. december 9-én az ORTT Panaszbizottságához benyújtott beadványában azt kifogásolta, hogy a ... Zrt. műsorszolgáltató 2005. december 8-án és azt követően sugárzott hírműsoraiban nem adott tájékoztatást arról, hogy 2005. december 7-én a rádió menedzsmentjének öt tagját menesztették, valamint több mint száz nyugdíjaskorú munkatársat el kívánnak bocsátani. A hírszolgáltatás azóta nem időszerű, nem kiegyensúlyozott és nem tárgy- és ténytudó. Az alperes panaszbizottsága 23-3-2035/2005. számú állásfoglalásával a panasznak helyt adott és arra kötelezte a felperest, hogy tájékoztassa a ... hallgatóságát a ... személyi állományában történt lényegi változásokról. Döntését a rádiózásról és televíziózásról szóló 1996. évi I. törvény (a továbbiakban: Rttv.) 23. § (2) bekezdésére hivatkozással azzal indokolta, hogy a műsorszolgáltató személyi állományában történt lényegi változások, így az adófszerkesztők személyében történt változás, valamint más munkatársak tömeges jellegű elbocsátása a hallgatók számára fontos és jelentős hírértékkel bír, ezért minden hallgató érintett az ügyben.

A műsorszolgáltató jogorvoslati kérelmére eljárás alperes 385/2006.(II.22.) számú határozatával a panaszbizottság állásfoglalását hatályon kívül helyezte és az eljárást megszüntette. Indokai szerint a panaszbizottság elmulasztotta annak vizsgálatát, hogy a panaszos az ügyben érintettnek tekinthető-e vagy sem. Az Rttv. 49. § (1) és (2) bekezdése alapján kifejtette, kifogást a kifejezésre nem juttatott álláspont képviselője vagy a sérelmet szenvedett tehet. Az érintettséget az Rttv. szűken értelmezi, annak a panaszos nem felel meg, ezért az eljárási feltételeknek meg nem felelő panaszát el kellett volna utasítani.

Az alperes határozatának bírósági felülvizsgálata, elsődlegesen a határozat hatályon kívül helyezése és az alperes új eljárásra kötelezése, másodlagosan a határozat megváltoztatása és a panaszbizottság állásfoglalásának helybenhagyása iránt a felperes terjesztett elő keresetet. Pontosított keresetében a műsorszolgáltató 2006. december 7-én és 8-án elhangzott ... műsorszámait jelölte meg olyan műsorszámnak, amelyeknek hírt kellett volna adnia a kifogásban előterjesztett közérdeklődésre számot tartó eseményről. Azzal érvelt, hogy a határozat az Rttv. 4. § (1), 23. § (2) és 31. § (1) bekezdése értelmében is jogellenes.

Az elsőfokú bíróság elutasította a felperes keresetét. Álláspontja szerint a felperes nem volt jogosult a panaszbizottsághoz fordulni, mert az Rttv. 49. § (1) bekezdésének egyik fordulata sem alkalmazható az esetben. Utalt a Fővárosi Ítéltábla ítéletében kifejtett álláspontjára, mely szerint a kifogást tévő státusza nem állapítható meg akkor, ha az érintett személy és az alapvető sérelem között közvetlen oki összefüggés nem mutatható ki. Az Alkotmány 61. § (1) bekezdésén nyugvó állampolgári jogokból levezethető tájékozódáshoz való jog következménye sem teremt az Rttv. 4. § (1) és 49. § (1) bekezdésén alapuló közvetlen kapcsolatot az állampolgár és a műsorszolgáltató között. Kifejtette, hogy az ítélezési gyakorlat egységes abban a kérdésben, hogy az Rttv. 49. § (1) bekezdés alkalmazása során sem szűkítő, sem kiterjesztő értelmezésnek nincs helye. Megjegyezte, hogy a közszolgálati műsorszolgáltató személyi állományában történt lényegi változás a műsorszolgáltató belső ügye, nem közérdeklődésre

számot tartó esemény. Végül arra utalt, hogy a felperes a panaszbejelentésében foglaltakhoz képest nem jelölhet meg korábbi időpontot keresete pontosításaként.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen a felperes élt fellebbezéssel annak megváltoztatása és kereseti kérelmének megfelelő döntés meghozatala iránt. Azzal érvelt, hogy az elhangzás napjának pontos dátumát megjelölte, így az elsőfokú bíróság tévesen állítja ennek elmaradását. Álláspontja szerint az Rttv. 49. § (1) bekezdésének második fordulata a hallgatót, mint sérelmet szenvedett felet egyértelműen tartalmazza, mivel az is lehet sérelmet szenvedett fél, akinek a híradás szól. A hallgató, mint az Rttv. általános jogalánya és mint az Rttv. 49. § (1) bekezdésének második fordulata szerint sérelmet szenvedett fél, kifogást tevő érintett személy konkrét alanyiséga között az oksági összefüggés fennáll. Alkotmányosértő, hogy az a hallgató, aki nem jut megfelelő módon és tartalommal tájékoztatáshoz, el van zárva a jogsértő állapot kifogásolásától, a tájékoztatáshoz való joga érvényesítésétől, ezért alkotmányossági szempontból nem foghat helyt az elsőfokú bíróság ítéletének indokolásában a Legfelsőbb Bíróság és a táblabírói ítéletekre hivatkozás sem. Indítványozta az Alkotmánybíróság megkeresését annak az alkotmányos problémának az értelmezése érdekében, hogy alanyi jogon tehet-e panaszt az állampolgár vagy sem, milyen alkotmányos elvek engedik meg vagy zárják ki ezt a jogot a számára.

Az alperes fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyására és a másodfokú eljárásban felmerült perköltsége megfizetésére irányult. Álláspontja szerint a konkrét alapjogi sérelem és az érintett személy között közvetlen oksági összefüggésnek kell fennállnia, a perbeli esetben nemhogy alapjogi sérelem nem valósult meg, de oksági összefüggésbe sem hozható a felperessel. A rádióban történt belső személyi változások nem tartoznak a közérdeklődésre számon tartott események közé.

A fellebbezés nem alapos.

Az Rttv. alapelvi rendelkezései között felsorolt, a 4. § (1) bekezdésében írt szabályozás szerint a közérdeklődésre számot tartó hazai és külföldi eseményekről, vitatott kérdésekről a tájékoztatásnak sokoldalúnak, tényyszerűnek, időszerűnek, tárgyilagosnak és kiegyensúlyozottnak kell lennie. Az Rttv. 49. §-ának (1) bekezdése alapján, ha a műsorszolgáltató a vételkörzet lakosságát foglalkoztató társadalmi kérdésekben egyoldalúan tájékoztat, különösen, ha a vitatott kérdésben egyetlen vagy egyoldalú álláspont megjelenítésére vagy kifejezésére ad lehetőséget, vagy ha egyéb módon súlyosan megsérti a kiegyensúlyozott tájékoztatás követelményét, a kifejezésre nem juttatott álláspont képviselője vagy a sérelmet szenvedett a kifogásával a műsorszolgáltatóhoz fordulhat. Az Rttv. 49. § (3) bekezdése értelmében a kifogást tevő a műsorszolgáltató döntésének közlésétől számított negyvennyolc órán belül írásban panaszt nyújthat be a Panaszbizottsághoz.

Az Rttv. 4. §-ának (1) bekezdése és a 49. §-ának (1) bekezdése a műsorszolgáltatás alapelveinek sérelme és a kifejezésre nem jutatott álláspont képviselője, illetve a sérelmet szenvedett személyi kör között teremt kapcsolatot. Az Rttv. 49. § (1) bekezdése kifejezetten meghatározza azoknak a körét, akik kifogást előterjeszhetnek. Az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg, hogy a felperes a kifogásoltak alapján a kifejezésre nem jutatott álláspont képviselőjeként szóba sem jöhet, az egyéb feltételek fennállása esetén státusa legfeljebb a sérelmet szenvedett fél státusának felelhet meg. Ez utóbbi az a személy vagy szervezet lehet, aki/amely a műsorszolgáltató tájékoztatásának elmaradása vagy a nem jogszerű tájékoztatás következtében az első fordulatban megjelölt alanyi körhöz képest más módon szenvedett sérelmet. A kifogást tévői státusz nem állapítható meg akkor, ha az érintett személy és az alapelvi sérelem között nem mutatható ki a közvetlen oksági összefüggés. A sérelmes tájékoztatás miatt csak olyan személy terjeszthet elő panaszt, akinek helyzetére az közvetlen ráhatással van. Az Alkotmányon alapuló, az állampolgári jogokból levezethető tájékoztatáshoz való jog követelménye nem teremt az Rttv. 49. § (1) bekezdésén nyugvó, közvetlen kapcsolatot az állampolgár és a műsorszolgáltató között. A felperes maga sem állította, hogy helyzetére a tájékoztatás elmaradása közvetlen ráhatással bírt, mindössze arra hivatkozott, hogy a közszolgálati rádióban nem hallhatta azokat a híreket, amelyeket más híradásokban igen. Panaszából megállapítható, hogy őt személyében foglalkoztatja a műsorszolgáltató felső vezetésében bekövetkezett személyi változás, de ebből nem vonható le következtetés arra, hogy e változásokról a tájékoztatás elmaradása őt személyében mennyire és miért sértette. Az Rttv. idézett rendelkezései nem jelenthetik azt, hogy az Rttv. 4. §-ában deklarált alapelvnek a felperes által állított megsértése esetén minden magyar állampolgár alanyi jogon kifogást tehet. A sérelemnek közvetlennek, konkrétan, személyre hatónak kell lennie, ilyen sérelmet pedig a felperes nem jelölt meg.

A fenti kiegészítéssel a másodfokú bíróság osztotta az elsőfokú bíróság jogi álláspontját a felperes érintettségét illetően. A fellebbezés kapcsán a következőket tartja szükségesnek még kiemelni:

A felperes kifogásában azt sérelmezte, hogy 2005. december 8-án és azt követően sugárzott hírműsoraiban a műsorszolgáltató nem adott tájékoztatást a személyi változásokról. Nyilatkozatát keresetlevelében akként pontosította, hogy a műsorok alatt a ... című műsorszámot és a hírműsorokat értette. Az elsőfokú eljárásban 2007. június 29-én kelt beadványában nyilvánvaló elírás folytán 2006. december 7-én és 8-án elhangzott ... műsorszámait jelölte meg olyan műsorszámként, amelynek hírt kellett volna adniuk a közérdeklődésre számot tartó eseményről. Az elsőfokú bíróság a felperes erre irányuló nyilatkozatait csak annyiban rögzítette ítéletében, amennyiben szükségesnek tartotta megjegyezni, hogy a kifogásban előadottakhoz képest utóbb a peres eljárás folyamán nem jelölhet meg attól eltérő időpontot. Ennek azonban a jogvita eldöntése szempontjából nincs jelentősége, mert az alperes döntése nyomán a felperes érintettségét kellett megítélni. A felperesi kifogás pedig a személyi változások, mint hírértékű változás bejelentésének hiányát tartalmazta. A hírszolgáltatás minőségében azóta bekövetkezett negatív tapasztalataira - konkrét műsorszám, vagy annak szegmense megjelölése nélkül, -

mint következményre utalt. Ekként a tájékoztatás hiánya, mint az Rttv. 49. § (1) bekezdés szerinti feltétel volt a felperesi érintettség megítélésének alapja.

A kifogás, mint alanyi jog, amely a vételkörzet lakosságát feltétel nélkül illeti, az Rttv. rendelkezéseiből nem következik. Az Alkotmány felperes által hivatkozott rendelkezései és az Rttv. 4. § (1) bekezdés szerinti alapelv között olyan kapcsolat nem fedezhető fel, amely kifogás előterjesztésére jogosultak körét korlátlanul kiterjesztené. A Fővárosi Ítélőtábla nem látott lehetőséget az Alkotmánybíróság megkeresésére - az Rttv. 4. § 49. § 50. és 61. § értelmezésére vonatkozóan. Az Alkotmánybíróságról szóló 1989. évi XXXII. törvény 1. §-ának a)-h) pontjai sorolják fel azokat az ügyeket, amelyek az Alkotmánybíróság hatáskörébe tartoznak. Ennek g) pontja alatt az Alkotmány rendelkezéseinek értelmezése szerepel. Ezt meghaladóan jogszabályok értelmezésére az Alkotmánybíróságnak nincs hatásköre, ezért hatáskör hiányában nincs lehetőség az Rttv. fenti szakaszai értelmezésének az Alkotmánybíróság elé terjesztésére. Az értelmezés a jogalkalmazó feladata, mely kötelezettségének az adott konkrét ügyben tesz eleget.

Mindezekre figyelemmel a Fővárosi Ítélőtábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése értelmében helybenhagyta.

A sikertelenül fellebbező felperest a Pp. 78. § (1); (2) és 79. § (1) bekezdése értelmében kötelezte az alperes másodfokú perköltségének megfizetésére, míg a feljegyzett fellebbezési illeték viselésére vonatkozó rendelkezés az illetékről szóló 1990. évi XCIII. törvény 39. § (3) bekezdés c) pontja, 46. § (1) bekezdése, valamint a költségmentesség alkalmazásáról szóló 6/1986.(VI.26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdésén alapul.

Budapest, 2008. szeptember 24. napján

Dr. Sára Katalin s.k. a tanács elnöke, Dr. Páldy Zsuzsanna s.k. előadó bíró,

Dr. Szőke Mária s.k. bíró

A kiadmány hitelül:
tisztviselő